

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Szerkesztőség:
Kossuth-utca 168. szám, Falcolone-félsz. házban.
Kiadóhivatal:
Oblát Károly könyvnyomdája, Kossuth- (fő-) utca.

Felolós szerkesztő:
Dr. ALFÖLDY ÁRPAD.

Egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt. — Negyedévre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 3 kr.
Naplatoknak: Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Egy negyed évre 1 frt
Megjelenik minden vasárnap és esztendőben.

A Zombor és Vidéke 1898. október 1-ével XVII. évfolyamának IV. negyedét kezdi meg. Felhívjuk előfizetőinket, hogy az előfizetési díjat mielőbb beküldeni sziveskedjenek.

A Zombor és Vidéke kiadóhivatala.

Tarthatlan állapotok.

A fondorkodásnak, a csalárd-ságnak és az álnok kijátszásnak a politikája az, mely szemünk előtt folyik. Önérzetes népképviselőnek ily körülmények között éppen ezért csak egy kötelessége lehet. Határozott színvallásra kell a kormányt kényszerítenie. Ha a többség ebben az irányban fel nem ismeri, vagy akár gyáván, akár bűnösen megtagadja ezt az elutasíthatlan kötelességet, akkor az ellenzékre hárul ez a feladat. Az ország alkotmányának lelke: a szabad örendelkezés forog kockán, ha a parlament a kormánynak módot ad arra, hogy tényleg előidézhesse a tervezett kényszerhelyzetet.

Minden arra mutat, hogy úgy az osztrák, mint a magyar kormánynak az osztrák birodalmi tanács egybe-hívásával csak egyetlen egy célja volt. Ez pedig abban áll, hogy a kvóta-deputációk újabb működésének lehetővé tétele és jelentésüknek a két parlament elé terjesztése által megszerezzék azt az előfeltételt, melyhez a hozzájárulási aránynak uralkodói megállapítása a kiegyezési törvényben kötve van. Egyáltalában nem számítanak komolyan arra, hogy a vám- és kereskedelmi szerződés kérdésében létrejöjjön a két parlament között a megegyezés. A terv éppen ellenkezőleg az, hogy erre nézve odaát ürügyet találjanak a 14. §. utján való legiszlációra, nálunk pedig a beállott kényszerhelyzet hatása alatt tulajdonképpen szintén a kormány gyakorolhassa a nemzet részére fentartott örendelkezést.

Érdekes ebből a szempontból összehasonlítani a bécsi és ischli miniszteri tanácskozások után történt azokat a nyilatkozatokat, melyek a magyar és osztrák kormányoktól származnak.

Bárá Bánffy a képviselőház szeptember 7-iki ülésében szóról-szóra így nyilatkozott: „A mint már mondtam és a tények következtében lehet ezt is gondolni: Ausztriában esetleg a kiegyezési javaslatok értelmes tárgyalása nem lesz lehetséges.“ Ez kétséget kizárólag arra vonatkozik, ha Ausztriában egyenesen megakadályozták volna a javaslatoknak tárgyalás alá vételét. De közvetlenül ezután beszélt egy másik lehetőségéről is. „Mentül előbb, — így folytatta, — a mint meggyőződést szerez a kormány arról, hogy a tárgyalások ottan eredményre nem vezethetnek, kötelességének fogja tartani az 1867. XII. t. cz. 68. §-a, valamint az 1898. I. t. cz. 3. §-ában előírt rendelkezéseknek megfelelően a szükséges intézkedéseket megtenni.“ Ez világosan azt jelenti, hogy ha az osztrák birodalmi tanács tárgyalás alá veszi ugyan a javaslatokat, de úgy folytatja azokat, hogy eredmény nem lesz remélhető. És tessék már most ezzel összehasonlítani az osztrák miniszterelnöknek és pénzügyminiszternek a Reichsrathban tett azokat a legújabb nyilatkozatait, melyekben különösen gróf Thun azt hangoztatta, hogy a kormány nemcsak az obstrukció abbahagyását óhajtja, hanem oly tárgyalást vár, mely érdemleges eredményre vezet.

Világos tehát ezen összhangzó kormánynyilatkozatokból, hogy a két miniszterium előző megállapodása kiterjedt arra az esetre is, ha az osztrák parlament tényleges tárgyalásaitól siker nem várható, a mely esetben Ausztriában szétoszlatták a parlamentet, nálunk pedig az utolsó pillanatban előterjeszték az ugynevezett örendelkezési javaslatokat. És hogy mi se hiányozzék az így meg-

állapított terv biztosítókaiból nálunk sem, báró Bánffy a maga nyilatkozatában nemcsak az 1867. XII. t. cz. 68. §-ra hivatkozott, mely az örendelkezési jogról szól, hanem az 1898. I. t. cz. 3. §-ára is, a mi annál feltűnőbb, mert ez utóbbi törvénynek ebben a szakaszában nincs egyetlen oly intézkedés, mely jóhiszemű törvénytárgyalás mellett a fenforgó esetre volna alkalmazható. Van azonban ott egy egészen más eventualitásra vonatkozó dispozició. Ez akként szól, hogy a mennyiben az 1898. évi december 31-ig terjedő időn belül a jelenlegi állapot, illetőleg viszonyosság Ausztriában bármi oknál fogva változást szenvedne, a megfelelő javaslatok azonnal az országgyűlés elé terjesztendők és a mennyiben e célra azonnali intézkedéseknek szüksége merülne fel, a kormány a szükségesnek mutatkozó intézkedéseket a törvényhozás elhatározásáig rendeleti uton életbe léptetheti.“

A történetek után és a kormánynak eddigi magatartásából következtetve jogos az a feltevés, hogy a törvénynek ezt a rendelkezését fogják tilos módon a fenforgó esetre alkalmazni. Vagyis az osztrák birodalmi tanács feloszlása után nálunk az utolsó pillanatban elő fogják terjeszteni azokat az állítólagos örendelkezési jogon nyugvó, de az országnak a kiegyezési törvényben biztosított önálló gazdasági létét konfiskáló javaslatokat, melyeket a Bánffy-kormány az osztrák kabinettel megállapított. Itt azután bármi történjék, a kormány 1899. január 1-én rendeleti uton fogja beléptetni ezeket a magyar országgyűlés által meg nem szavazott törvényjavaslatokat. Az eredmény tehát az lesz, hogy a vám- és kereskedelmi szövetségnek tényleges megújítása Ausztriában a 14-ik §. alapján, nálunk egy teljesen abszolút jellegű kormányrendelet utján fog megtörténni. Vagyis a monarchia mindkét államá-

ban kitekerik a parlamenti alkotmány nyakát.

Ez a kényszerhelyzet, melyet emez elháríthatlan következményeivel beállani engedni nem szabad. Ennek a veszedelemnek pedig csak a lehetősége is azt az elutasíthatlan köteleességet szabja az ellenzék elé, hogy a kormánytól terveinek és szándékainak nyílt és becsületos előterjesztését követelje meg. És ily veszelvényekkel szemben nemcsak megvan engedve, hogy e czézből az ellenzék minden törvényes parlamenti eszközzel élhessen; de valóságos hűtlenséget követne el az alkotmány ellen, ha ezt a reá háruló feltétlen köteleességet nem teljesítené.

A kormány eljárása folytán már eddig is így alakultak a viszonyok, mintha Magyarország és Ausztria között a vám- és kereskedelmi ügyekben reálunió léteznék. Ezt ez elvet hirdette Lustkandl az ő közös Staatsrechtjében. És ezen elv ellen szállott sikra Deák Ferencz az ő jogi tudásának és hazafiai önérzetének egész hatalmával.

Dr. G. A.

A vértanuk napja.

Előkerül minden évben a maga szomorúságával a nemzeti naptár gyászkeresztis napja: október hatodika. Minden nappal távolabbra esik az idők lefutó végtelenségében az az iszonyatos történelmi tény, amelynek negyvennyolcz év előtt az aradi mező volt a színhelye. Tizenhárom magyar hőst, akiknél szentebb ügyért még senki sem harczolt a világon, kivégzett a zsarnokság akkori

hatalma golyóval és kötéllel. Meg kellett halniok, mert harczoltak nemzetük ügyéért, mert harczoltak a nemes, a liszta, a szent Szabadságért.

Azóta gyásznapja október hatodika a magyar nemzetnek, amely hős fiait feledni nem fogja soha s az aradi Golgotha felé tekint és szomorú napon, hogy mély fájdalommal adózzon a megölteik emlékének.

A nemzet ma szomorkodik. Ma is siratja azt az alkonyi sötétséget, ami negyvennyolcz év előtt beborította az országot. Negyvennyolcz év alatt mily változás! S mily lassan jön el a hajnal az alkony után! Mily soká tart az észvesztő sötétség!

Félszázad kellett ahhoz, hogy fölismérjék, miként e nemzetnek abban van az ereje, amikért akkor is küzdött: a szabadságában jogai kivívásában s annak megtartásában. Akkor nem akarta hinni ezt a kényszeruralom, tudni sem akart róla s az elnyomás korszakának kormányzati elvei az aradi bitófák és véres halottakban jutottak retentő kifejezésre. S a lánczolt nemzet hallgatott és türt. Türt, de nem felejtett, hitt az igazságban, hitte a föllámadást, hitte a jogok szentségét s hitében nem csalódott. Ám a kinszenvedések milyen gyászos sorozatának kellett azt megelőznie, hogy belássa az uralmon álló hatalom tévelygéseit, tettei iszonyatosságát és igyekezzen javítani az óriás hibákat, amiket okozott. A hőrtönök útjait megnyitlák s kijöttek a sötét tömlőzökből a lánczolt emberek, akik azért voltak bézárva oda, mert szerették a hazát.

De az aradi Golgotha tizenhárom megölt tábornokát már mi sem támaszthatta fel életre. Feküdtek akkor jeletlen sírjaikban, s a nemzet kegyelele és hálája fogadta őket a szívébe. A nemzet nagy, dicső vértanuinak emléke felé fájó borzongással fordul e gyásznapon

az ország népe s újból és újból megsiratja a tizenhárom hőst, akiknek a porral vegyült vérebből nő fel az új életre kelt Magyarországon a szabadság szent virága.

Hírek.

*** Intézeti gyászünnepele a zombori áll. főgymnasiumban.** A zombori áll. főgymnasium tanuló ifjusága folyó évi okt. 11-én d. e. 10 órakor a városagyaló nagytermében gyászünnepelet rendezte felejtetetlen emlékü Erzsébet királyné tiszteletére. Az ünnepelel programja a következő: 1. Gyászda; enekli a tanulók enekkara. 2. »Erzsébet« Katona Ernőtől: szavalja Iszak Andar VIII. o. tanuló. 3. Emlébeszéd, tartja Jaszenszky Dezső, gymn. tanár. 4. »Salve Regina«, jatszsa a zombori zenekedvelők kore. 5. Gyászinduló, jatszsa a zombori műtedvelők kore. Midőn a nagyérdemű közönséget és az érdeklődő t. szűöklet ez ünnepeyre tisztelettel meghívjuk, megjegyezsek hogy külön meghívokat nem fogunk kibocsajtan. — A gym. igazgatóság.

*** Fenyos esküvő Zomborban.** Fenyos esküvő lesz holnap délelőtt 9 órakor Henneberg Sandor, zombori tekintélyes ügyvéd, a bacsmegeyei nemzeti part végrehajtóbizottsági tagjának hazában. Holnap délelőtt esküszik ugyanis orok hűséget a szülői hazában a bajos Henneberg Margitka, Henneberg Sandor leánya dr. Filepp Gyula, orvos, kolozsvari egyetemi magantanárnak. Az esketést, a polgári szertartas után Szendy, a pacséri evangélikus ref. lelkész fogja végezni. Komak lesznek a menyasszony részéről dr. Jedliczka, paiankai kir. kozjegyző, a völegény részéről pedig Filepp György. A völegény egyike Magyarorszag legantunőbb fiatal tudosainak. A kolozsvari egyetemen ő lett legelőször Wlascics jelenléteben sub auspiciis regis promoválva. Ely év előttlett völegény. Völegénységének az évét külföldön töltötte, ahova tudományának tokelésítésé végett az állam küldötte.

*** Kinevezés.** Ö Felsége a kiraly dr. Konyovics Györgyot, a szegedi itéőtáblanál alkalmazott bírosági aljegyzőt a zombori törvénysszékhé albiróvá nevezte ki.

*** Áthelyezés.** A m. kir. igazságügyminiszter Licheta Béla zombori kir. törvénysszéki alieozytót a zombori kir. járásbíroság-

A „ZOMBOR ÉS VIDEKE“ TARCZAJA.

Gyurka és Sandor.*)

(Ujabb adatok a Gyurkovics-fiók történetéhez.)
IRTA: HERCZEG FERENCZ.

ELŐSZÓ.

Mikor évekkkel ezelőtt kiadtam a Gyurkovics-fiók történetét, ilyen szavakkal szakítottam félbe följegyzéseimet:

„Szeretnék még egyet-mást elmondani Gyurka és Sándorka viselt dolgaiból, de a fiatal urak (különösen a legkisebbik!) egyelőre még minden komolyság hanyabban szüökölődnek, úgy, hogy mostanában nem is memém ökel tölrelmes olvasóimmal közelebből megismergetni. Talán még benő fejük lágya...”

Jelenem most már, hogy a várt örvendetes esemény bekövetkezett: a fiatal urak feje-lágya benőtt.

A felől már régebben biztos voltam, hogy a Gyurkaé benőtt. Ö főszolgabíró a délvideken és a szorgalmas újságolvasók emlékezhettek a nevére a földosztó mozgalmak idejéből mikor a toloncolás terén kifejtett nagyszabású tevékenységével vonta magára az általános figyelmet.

* Az „Uj Idők“ köpies hetilap e heti számából.

Egy pártönkivüli képviselő a belügyminiszterhez intézett interpellációjában akkoriban kifejezést is adott a Gyurkovics-fele tömeges eltoloncolási rendszer törvényes és oportunnus voltával szemben táplált erős kételyeinek: Gyurka azonban provokáltatta a honatyát és mivel a párbajnál igen lovagiasan viselkedett, megnyerte ellenfelének rokonszenvét és senki azóta sem kötelkedik benne, hogy korrekli tisztviselő.

Ami Sándort illeti, azt mondtam, hogy az ő feje lágya is benőtt. Nos igen, lelkiismeretem túlsagos megterhelése nélkül ismélhetem, hogy nagyjában legalább benőtt.

Erről a tényről alkalmam volt személyesen meggyözödni, mikor az utolsó képviselőválasztás idejében Bajna városában akadt dolgom. Kocsin tettem meg az utal oda és a fuvarosom a város végén, a régi tölzerkaszárnya mögött álló Betekints-korszmánál megállapodott, hogy megittassa a lovait. A képviselőválasztás ugyan már két nappal ezelőtt esett meg (tudvalevőleg Gyurkovics Milán gyözelmevel végződött), a koresma tetején azonban még akkor is ott lengett a nagy zászló: Eljen Gyurkovics Milán képviselőjelöltünk! Az ivóból pedig cimbalomszó és zavart láрма hallatszott.

Inkább unalomban, mint kíváncsiágból, leszálltam a kocsiról, hogy betekintssek a korszmába.

Ely megeyi hajdu azonban elállotta az utamat

— Nem lehet bemenni, tekintetes úr!

— Miért nem?

— A Gyurkovics urak mulatnak odabenn, mondta jóakaróan.

E pillanatban pisztolylövés és erőz üvegcsörömpölés hallatszott az ivóból, fölöllegessé leve a további magyarázattól. Az első lövés, és másik követte, rövid időközben... az ajtón két üdtképu cigány ugrott ki, egy harmadik kontrás pedig utánuk szölt az ablakból:

— Gyertek vissza díbasok, hiszen csak hallóvetü a nagyságos úr revolvere!

A kontrasokkal én is beléptem az ivóba. Csak egy Gyurkovics mulatott odabenn: Sándorka; a megeyi hajdu alkalmasint azért beszélt Gyurkovics urakról, mivel a szintén jelenlevő Horkay Ferit is a családhoz számítottta.

Ödakünn erősen süttöl a nap, de az asztalon mégis több lámpás és vagy harminez, boros üvegbe dugott fagygyügyertya égett.

hoz. Havel Jenő, apatini kir. járásbírósi aljegyzőt pedig a zombori kir. törvényszékhez helyezte át.

* **A 16. évi lövészverseny.** A 16-iki lövészversenyre annyi nevezés érkezett, hogy már most is megállapítható a teljes és pártatlan siker. A menye egyes vezetés istálló meg fognak jelenni egyenként. Különösen az utóvasok fognak nagy számban teltetni. Legutóbb számos aradi huszártiszt nevezett. Ha az üspücsökök nem csálnak, akkor a 16-iki verseny minden tekintetben az első helyen fog állani az eddigi zombori lövészversenyek között.

* **A 16. évi Reunion.** A Reunion rendező bizottság mindent elkövet, a siker érdekében. A 16-iki est találkozója lesz Bacs megye összes fiataljainak. Amint érte sülünk: 16 ikára Zombor összes vendégül nék majd nem valamennyi szobai le vannak foglalva.

* **Mózes Károly cirkusza.** Mózes Károly tansulata iránt a közönség érdeklődése még mindig nem csökken. Nap, nap után elég szép közönség tölti meg a köröndöt. A program számai elég érdekesek, a boldog Augustus mókái allandóan tetszenek; csak a bealott esőzök ne hozzon bajt.

* **Meszes árkok.** A ki most vetődik Zomborra és nem ismerős a viszonyokkal az méltan fog csodálkozni azokon a fehér habokon, amelyek manapság a város belsejéig átfutó levelező árok partjait nyaldossák. A tejfel és mézrel ékeskedő Kánaán legalább is okvetlen észbe fog jönni, hogy egyebet ne emitsünk. Igen; féhérek a zombori levelező árok habjai, csak hogy nem tejjel sem tejföllel, hanem a nálunk szászoktól ohajtatottabb dezi ficálól mézről, amelyet közegészségügyi hatóságunk az utolsó pillanatban még is jónak láttak alkalmazni. Nem mondjuk ugyan, hogy eső után késő a kőpenyeg, de nem állhatjuk meg, hogy a nyári rettenetes kanális léz gondolatára össze ne borzadjunk.

* **Kinevezés.** A földmívelésügyi miniszter a kincstári erdőhivataloknál alkalmazott erdőtiszték létszámaiba ideiglenes minőségű erdőgyakornokká Simonfy Gyulát az apatini erdőhivatalhoz nevezte ki.

* **Gyásztiszti tisztelet a zombori zsinagógában.** Erzsébet királyné lelkiüdvéért a zombori zsinagógában folyo

ho 13-an délelőtt 11 órakor lesz a gyász istentisztelet.

* **Változások a külső betét-szerkesztési hivatalban.** Az igazságügy-miniszter a külső kir. járásbírósg területén működő betét-szerkesztő bizottsághoz Osváth Imre budapesti törvényszéki bíró és Uszky Imre kis-körösi segédlelkönyvvizetér kirendelte. Ezen személyváltozással a betét-szerkesztési hivatalban egyszerre 3 bizottság fog működni és a betét-szerkesztési munkálatok gyorsabb elintéztét nyerne.

* **Uj vasút.** A tervezett O Becse—Kula—Zombori vasút úgylátszik a megvalósulás felé halad, ugyanis e hó 27-ére van a vonal közigazgatási bejárása kitéve. Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy a Duna áthidalása valószínűleg Bezdánál lesz, a holt a pécsi—kis-köszegi h. e. vasút vonalával lesz e vasút összekötve, mivel a baja—battaszéki híd a Duna rendes szabályozásig meg nem oldható, a mi pedig hosszú évek múlva lesz csak.

* **Hírek az érseki egyházmegyéből.** Mila Imre veprovaci kápián szabadkai népiszkolai hitoktatóva kineveztetett.

* **Plébános választás.** Az é-kanizsai gör. keel. szerb hitközség október 2-án Gregorovits Velimir jareki segédlelkész 29 szavazattal C-olakovits Dragutin é-kanizsai adminisztrátor 7 szavazata ellenében plébánossá.

* **Eljegyzés.** Kekezovits István, szabályi segédjegyző — jegyezte Wodring Karolin kisasszonyt C-urozrol.

* **Dal- és táncestély.** A zombori iparos dalárda most hó 11-ére hirdeti, de az országos gyász miatt elhalasztott alapszabályszerű dalestélyét folyó evi október hó 15-én (szombat) a városi színházban tartja meg. A műsort jövő számunkban hozzuk.

* **Bucsubál.** Cservankán folyó hó 9-én a kaszinó helyiségeiben bucsubált rendeznek.

* **Ujvidék város költségvetése.** Ujvidék sz. kir. városának 1899. évre előirányzott költségvetése a közgyűlés részéről elfogadta, a bevétel 219.913 ft 55 krban, a kiadás 324.105 ft 45 krban állapított meg, a mutatkozó 104.191 ft 90 kr hiány fedezetül 62% pótdó lett megadva.

* **Fényes esküvő.** Karlovavari lovag Milekits Arszén földbírtokos s horvátországi járási főnök hó 5-én szerdán délelben esküdt a szabadkai szerb templomban örök hűséget Manojlovics Vera kisasszonynak, özv. Manojlovics Györgyné szeretetre méltó kedves leányának. A komatisztté Kusovics Svetozár főrendiházi tag, a nasznagyi tisztté Milekics Tyrió földbírtokos a nevével (menyasszonyőrző) tisztté pedig Milekits Szerecsa és kir. vezér főhadnagy tisztté. A vőlegény díszmagyarban dílcég alak volt, a menyasszony pedig drága gyémánt nyakékkével és fehér moare selyem usza-yos ruhájával, mely velencei csipkével volt díszítve — gyönyörűen nézett ki. Az Ifjú házaspár a délutáni vonattal a vőlegény birtokára Horvátországba utazott.

* **Budapest fejlődése.** Hogy székes-fővárosunk mily rohamosan halad előre, azt ellenségeink is elismerik. Különösen a kereskedelmi terén óriási a fellendülés. De nem esoda, hiszen egyes cégek százezreket adoznak üzlet helyiségeikre. Iy a vaczi-utca 3 sz. alatti Herz Rezső és tása cég oly pazar, elegans dísztermeket rendezett be, hogy általános feltűnést keltenek. Kirakatai valóságos látványosságot képeznek. Lathatók ott Páris, London, Berlin legujabb legizlésebb különlegességei, melyeket a cég ügös főnöke, Herz Rezső, az ő ismert szakavatottságával vasarolt össze. Mint értesülünk, vannak ott modellek, melyek Párisban 1000—5000, sőt 10.000 frankba kerültek. Állandó látogatói a cégnek számos főherczegnő, s az arisztokraczia legnagyobb része, kik minden alkalommal a legteljesebb elismerésüknek adnak kifejezt a látottak felett.

* **Névmagyarosítás.** Sch w a r c z Adolf, hajmoki izraelita tanító nevet Székelyre változtatta Jakovsevic Lukaes magyar államvasuti szertartó szabadkai lakos pedig Jamborai.

* **A községi jegyzők felelőssége.** A közigazgatási bíróság nemrég érdekes határozatot hozott a községi jegyzőknek adóüggyekben való felelősségéről. Az volt a kérdés, vajjon a községi jegyzők az adóviszterítésüknel általuk elkövetett tevedéseket anyagilag is felelősek-e. A temesvári pénzügyigazgatóság e kérdésben gennelt döntött, de a közigazgatási bíróság, melyhez az ügyet fellebbezték a végzés megsemmisítette s kimondotta, hogy a jegyző az adóviszterítésnél való tevedéseket nem fele-

— Világot! Még több világot! — kiáltotta éppen akkor Sándorka.

— A esapos behozta az istálló-lampást is.

— Mit csináltak itt? kérdeztem kíváncsian.

— Korteskedünk! mondta Sándor önzézetesen.

— Egy heit már se ejelünk, se nap-palunk! panaszkodott Horkay.

— Mindig csak dolgozunk és készöljük Milának a talajt! toldotta meg Sándorka.

— Bizony, ha mi nem volnánk, elhasadna a reonoklis, mint a béka!

Megjegyzem, hogy hármunkon kívül meg csak a cigány és a esapos volt az ivóban; legjobb akarattal se tudtam tehát megérteni, hogy mifele talajt dolgoznak meg.

— De hiszen a választás már meg is volt, két nappal ezelőtt!

Ez a kijelentésem láthatólag zavarta hozta őket.

— Becsületszavadra mondd?

— Becsületszavaimra!

— Akkor menjünk szavazni, — sürgette Sándorka — hogy le ne késsünk vélelenni.

Nehezen sikerült csak megértenem velük, hogy a buzzalmuk immár kárba vészett, mivel Milán, miként a lapokból tudtam, átvette a mandátumát és Budapestre utazott.

— Ezt tisztán nekünk köszönheti, — bizonygatta Sándor. — Ha mi nem vagyunk, elhasad, mint a béka.

— Hát én is, — kiáltotta Horkay. Most már igyünk egyet a győzelmünkre!

(A két sógor azonnal is állhatatosan ragaszkodott meggyőződéséhez, hogy Milán tiszteletesebb az ő buzgalomuknak köszönheti mandátumát, az közből mikor a képviselő megkéses megtagadta a Belekíns számlájának közlésesét, ebben nemcsak nagy haladallanszóló talak de aliban is meggyőződek, hogy a Milán pozíciója nagyon megrendült a körületben.)

A Belekíns-ben találkozásunkal különben csak azért említhettem, mivel akkor győzöttem meg róla, hogy Gyurkovics Sándor most már társadalmi tényező számba megy a vármegyében és hogy nem lehet róla többé mint a gyerekemberről beszélni. A szeles suhanékból érteit férfi lett, megerősödött és megkomolyodott. A nehéz székeket télkézzel s oda tudta vagdosni a falhoz, ha pedig megkötölte magát egy-egy nótában, akkor a terrorista hajlamokkal bíró Horkay is kénytelen volt meghajolni akarata előtt.

Ez a tapasztalásom azt a meggyőződést érlette meg bennem, hogy most már nem

való, hogy továbbra is véka alá rejtsem a legkisebb két Gyurkovics-fü mérsésl.

A következő — egymással csak lezáró összefüggő — rajzok sorozata ennek a belső kényszernek igénytelen produktuma.

Meg akarom még jegyezni, hogy azáltal kimerültebben kell foglalkoznunk egyik hő-sünknek, névszerint Gyurkovicsnak, gyémantkorával. Ezt azért tartom szükségesnek, mivel a későbbi fészolgabíró serdült években oly példulán és elebe vago létezőre határozta magát, mely nemcsak a Gyurkovics-család hanem az egész delvidéki ún. társaság kebeleiben kínos szenacziót, sőt, elkeseredést es megbotánykozást keltett; ha már most igaz az, hogy a gyermek játékaiban megnyilatkozunk a későbbi férfi létbenbeli sajátosságai, akkor meglehet, hogy ilyen módon megtaláljuk a lelektani kulcsot, mely elől kípattannak a fészolgabíró szív fítkos fiókjai és mely érthetően teszi azt, ami ma egész Bács-Bodrog szemében érthetetlennek látszik,

aki önök közül elővasta a Gyurkovics-fükt krónikáját, az régi ismerősökkel fog találkozni. De ha valaki nem olvasta el, az se nagy baj.

lős, mert anyagi felelősége csak a könyvek helyes vezetésére és nyilvántartására terjed ki.

*** Hogy a posta mily óriási feladat megoldására képes,** az kitűnik, ha rövid figyelemre méltatjuk azokat a hivatalos jegyzékeket, a melyekkel a Budapesti Újságírók Egyesületének sorsiaték kezelése a sorsjegyeket az országban szétküldte. Ezekből kitűnik, hogy 1. hó 4-én 4680, 5-én 2640, 6-án 4320 tehát három nap alatt 11640 ajánlott levelet adtak föl a budapesti főpostai hivatalnál, mely leveleket még aznap továbbították. Ezek az ajánlott levelek újságíró sorsjegyeket tartalmaznak, a melyeket megrendelés folytán küldött a kezelség az egyes helységekbe; Hogy mily óriási érdeklődést tanúsít a közönség az újságírók sorsjateka iránt, az ebből is fényesen kiválglik.

*** Könyvnyomdánkban** egy tanonc felvételtük.

A királyné emlékezete az iskolában.

— Wlassics miniszter körrendelete. —

Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter körrendeletet bocsájtott ki, amely afelől intézkedett, hogy megdíszült Erzsébet királyné emlékezetét évenként az iskolában a tanulóifjúsággal megünnepeljék. A gyászünnepély a miniszternek most érkezett rendelete szerint minden év Erzsébet napján lesz megtartandó, amikor isteniszóltre gyűl az ifjúság a templomba. Ennek végzetével az iskolába vonunk, ahol az igazgató vagy helyettese tart beszédet a becsült királyné emlékeről. Az ünnepélyt a Hymnus elnevelése zárja be. A rendelet szövege az alábbi:

Még frissen sajog a szörnyű seb, melyet nemzetünk lelkén ütött a durva gyilkos, aki Magyarország földi nemtőjét, Erzsébet királynászonnyit orvul megölte messze idegenben.

Megölte azt a Királynét, aki nemzetünk szőszója, anyja volt, aki megosztotta falatját a szegénynek, aki dicső vérszentje, Erzsébet, fejedelmi palástjának szárnya alá vette a szűkülőkötőt, aki fájó könyvet törtölt le a mialatt lelke sirt, s aki mindenkinek jó anyja volt, s kinek áldott nyoman az engesztelődés rózsái fakadtak — megölte egy alávaló szövetség vadállattá aljasult tagja, élő példájáé annak, hogy mi lesz az ember a rossz nevelés és ferde elvek hatása alatt, mikor hit és erkölcs nélkül nő fel s nyomorult észével tulteszi magát a törvény korlátain.

Tanítsuk az ifjúságot hinni és munkálni.

Tárjuk fel előtte azt a rettenetes örvényt, amelyet a fejetlenség és szívtelenség tanai nyitnak minden társadalomban. Tanítsuk megutálni azt az intézményt, melynek mérges, gyalázatos fája ilyen átkozott gyümölcsöket terem.

És tanuljunk megnyugodni a változhatatlanban. Tekintsünk fel a mi szeretett Felsőleges Királynuk megtört szívére, amelyet oly iszonyu sebekkel vérezett meg a sors, de amely fenségsé atyai szív még akkor is a miénk, nepeit, általvaló, mikor ezernyi süjtő sorscsapás gyógyíthatlan sebet üt rajta, s amely szív mélyeségs fájdalomban megtépett lelkét odatárja elénk, mondván: Szeretetem, atyai gondom, mindenem — a tiétek. Az ő fájdalma a mi fájdalomunk; lássa a mi forrón szeretett Király-Atyánk, hogy a palotától a gunyhóig minden szív vele fáj, minden szem vele sír, s mutassuk meg; mennyire szeretjük Öt, mikor Felsőleges Hitvesét siratjuk s Annak drága emlékéét őrizzük, ünnepejük.

Neveljük Erzsébet Királyné emléken a tanuló ifjúságot. Nem szabad az ő dicső emlékezetének meghalványulnia a jövő nemzedékek lelkében sem. Évről évre szenteljük az ő dicső és ádott emlékezetének az ő vérszentje, Erzsébetnek napját, november tizenkilencedikét. S míg a gyász e

szomorú esztendőjében már megtartottuk gyászünnepünket ezáltal évről-évre, Erzsébet napján méltó gyászünnepélyvel újítsuk föl a mi elvagyzott Patrónáknak, Erzsébet Királynászonnyuk emlékezetét; forduljon a maga hitte szerint Istenek oltárához. Temegetje kegyelméhez az egész magyar tanuló ifjúság tiszta gyermek-lelkek és fellángzó ifjú szívek imádságában jusson az Úr elé a jövő nemzedéknek hája és szeretete Erzsébet Királyné iránt, a kiszeregetetének áldásával halmozott el bennünkkel, akinek utolsó imájába is bele van foglalva nemzetünk boldogsága.

S az isten-házából az erkölcs, a törvényiszólet, a tudás és hazaszeretet templomába az iskolába gyűljön a fiatalság amely előt iszögelt, vagy tanári szó hangzatossa lekezesülten Erzsébet Királyné ádott emlékezetét, a nemzet anyját, akinek szívét már halála előtt a fájdalom hét törődése járta át, akinek szent élete és vértanu-halála örök emlékeztető álljon fiaink és leányaink előtt!

A gyász és emlékünnepély pedig záruljon a mi nemzeti imádságunkkal, a Kölcsei „Hymnus” ával, amelynek szép szavaival kérjünk áldást a Magyarok Istenétől, a mi nemzetünkre és trónra, melynek Ő soha el nem halványuló fényes csilaga volt.

Magyarország tanáraitok ajkaira és onnét a tanuló ifjúság szíve mélyébe tegyék le, Erzsébet Királyné dicső emlékezetét s haló porában is áldjuk azt az átvért jó szívét, a mely annyira sem áldhatjuk és szerethetjük eléggé, s amelyvel a mi dicső, jó Királynuk vizgatálása, öröme szállt sirba, mindeneknek, de legkivált a mi gyászoló nemzetünknek örök fájdalma-ra.

Kérjük a népek és nemzetek Istenét hogy áldja meg, vizgatálja meg Felsőleges Atyánkat, a Királyt, s áldjuk meg az Ő drága Hitvesének szent hamvait mondván:

Áldott legyen dicsőült Királynénk Erzsébet Felső es asszonyunk emlékezte!

Irodalom, művészet.

Az ősz oly csodálatosan szép és oly rendkívül hosszúra nyúlik, hogy szinte megakasztotta a téli-őszí díratot előkészítőket szorgos munkájukban. Senki sem akar vagy nem mer még újat rendelni. Mindenki a nyári ruháit siet még elviselni és boldog, hogy nem kénytelen még a zord telet bevezelő hűvös őszszel törődni. Alig látni itt-ott egy őszí ruhát. A mi mégis már új, az csaknem mind lebbenyos derékkal készült, mintha az asszonyok megunták volna esipőjük formáját mutogatni. A lebbeny hol a sokat emlegetett formába vágott fodor, hol pedig a régi frakk-lebbeny formájában kísért. Elöl csaknem nyitott az előbbi is, a két cséske kekre van vágva. Ez a kerekre levágás kölömben igen általános, a mennyiben nemcsak a derek lebbenyé, de az őszí-téli szaketteké, sőt a köpenyek eleje is ujjában mind ilyen formán készül. A derék akár egészen szoros, akár bluzderék, elől mindig nyitva van és szép kis fehér hajlások vagy esipkés szimmettel enged látni. A szimmet vagy mellfodor arra való, hogy a legegyszerűbb ruhát is kedvessé kesessé tetszőssé tegye. Ruhából ügyes kézzel többrendbeli is készíthetünk megunknak nem éppen nagy fáradsággal. A magas gallér a hűvösebb idővel ésmét elfoglalja eddigi helyét, de már nem olyan szolidan védi a nyakat, fület a hideg szélről, mint eddig, mert számtalan cakkokra vagy patrioskákra vagy fülecskékre széthasogatva ágaskodik fejünk felé. Igaz hogy az így fátadt nyilásokat bőven löni a sűrű selyem krep és esipkebor, a mely az ilyen gallérba behúja van ferelevé. A ruhák díszítésén eddig nem látnunk semmit, a mi az eddigitől nagyon eltérne. Zsinórpárat vagy himzett dísz az utcaikon, esipke rátélfurak,

a melyek alá a ruha szövetelel előtő színű selymet vagy allaszt ferelevé, fodrosra rón-coll keskeny szalag, sítonhodrosokk, gyöngy- és pillangódísz a könyve, díszesebb ruhákon. A mi a formát illeti, atól tartok, hogy a toldott fodru szoknya vagy a csak díszszel jelzett vágott fodor innen-onnan valóságos tunikára fog átalakulni. Pedig de kár! Semmi sem emeli egy az alakot, mint egy szép a földig hulló szoknyaforma Hába a dívat mindig csak a magas temetőknek kedvez, mintha kiesi temetők nem is vonának a világon. Egyet azonban már lehet látni és ez az, hogy az idei téli dívat nem lesz oly egyhangu sötét, mint ezéelőt, ezt pedig leginkább az élenkebb színezetű kockás szöveteleknek fogják köszönhetni, melyek nemcsak bluzokra, hanem házi és delevölő sétalóruhákra is bőven fognak alkalmazni, még a téli évadra szánt meleg köpenyszövetekre is alkalmaznak emosodó színekben a kockás mintát. A legnagyobb pompát az idén a téli köpenyeknél a belsőlelkben fogják kifejteni. A mi nehéző brokát a dívatból kiment, azt most mind a köpenyekre alkalmaznak belésnek. Őszre mindig a köpeny színehez legjobban álló színeket választják belésnek. A feketéhez az őszesebb színezeteket, a barna sötétzöld és sűrűkebb a gyengédebb rózsaszín, kéket, mellefőat. A szétválo clejű, kerekre vágott köpenyek mellett erősen tartják magukat a hátul tesztelő aló köpenyek. Kivált idősebb asszonyok, a kik nagyobb súlyt fektetnek a kényelemre, a mint a dívatosságra, sokkal jobban szerelik az ilyeneket. Hanem egy szó mint száz, igaz, hogy míg van még tiszta fogalma az embernek róla, hogy milyen lösz az őszí-téli dívat, azért kár is róla sokat beszélni. Mire legközelebbi levelemt intézem kevés szép olvasóimhoz, remélem, több mondani valóm lesz.

— *Babarána.* Lapunk októberi száma, a melyet ezúttal juttatunk olvasóink keze közé, egy egész sorát a jobbnál jobb őszí ruha és kabátára való mintáknak adja. A mint képeink mutatják, a gyermekek ruhájának formájában lényeges változások alig vannak. Az empire uralkodik most is a kisebb gyermekek ruháin, a bluzderék, a melyet azonban elég feszes belésre dolgozunk és kerek szoknya a nagyobb lánykákén. Gallér és hajtóká majdnem mindegyik ruhán és kabátban van, az előbbiekké keskeny vastag esipké zsinórdíszszel vagy keskeny selyem avagy batíszfodroskával foglalva, az utóbbiaké pedig szőrmével vagy a szőrmét híven utánozó krimiai bonyor-szövettel. A bluzderék pántszerű díszre vagy a kapcsolásút takaró betéte rendszeren hajtásokba varrott, a derék színétől előtő színű selyem vagy kelméből kerül; ezt aztán a hajtóká vagy fodor foglalja. Az őv vagy szalag, vagy egy részut selyemesik, vagy pedig kemény vászonbetétre fereelt és zsinórral díszített kelmeöv. A bőrvő is, kivált iskolába járó ruhákra igen jó és alkalmas. De nagyon kell vigyázni, hogy a kis hia baba nagyon szorosra ne húzza az ugyis vékony derék körül.

Ida.

— *Rózsavirgyi és Tárca* es. és kir. udvari zenemű nagy kereskedése ujjában ismét néhány népszerű és tetszetős zeneművet adott ki. Így a legkedveltebb s mostanig nagyon felkapott Kutscheira Aloiz kuplétszerző gyönyörű keringő dala; Weisst du Muatterl was i trautm hab a humoros Der Rabe und das Täubchen, előbbinek 1 korona 25 fillér, utóbbinak 1 korona 50 fillér az ára; most jelent meg izléses kiállításban s csakhamar ország-szerte népszerűsége számit Rózsá Gyula: „Annuska-Gavotte”-ja könnyű s a mellett igen dallamas munka, ára 1 korona 50 fillér. Atolsónak marad bár értékében méltán sorakozik az előbbiekkhez Geiger A. Chimere keringője, melyet a farsangon minden mulatságon, hallani fogunk, olyan

kedves és fálbemászó, Ajánljuk ezen kiadványokat olvasóink szíves figyelmébe.

A „*Vasárnapi Újság*“ október 2-iki száma 30 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „Ezsebel királyné temetése“ (képekkel a genfi és a bécsi temetéstől). — „A királyné fadátlan arczkepe“ (Raab festménye után, melyet a királyné főudvarmesterének barát Nopcsa Ferencnek ajándékozott). — „A királyné angha vadászata“ Gara Héstől. — „Pos.enhofee“ (képekkel) Paur Gézától. — „A királyné halála.“ — Költemények: „Nefelejése.“ Lévai Józseftől; „Regüiem.“ Kaona Ernőtől. — „Magyar királynék Sárjában“ (képekkel) Ballagi Akadartól. — „A dan királynék halála“ (arcképpel). — [Dreyfus ügy“ (képekkel). — A „Regénytár“ című melléklet Bakasy „Dána“ című történelmi körképének befejezését tartalmazza (Kinnach László rajzaival és Karazin Nikolaj „Kelléku farkas“ című regények folytatását; oroszul fordította Ambrozovics Dezső. — Irodalom és művészet, Közintézet és egyetek, Sakkjáték, Képtalan, Egyéylet, stb. rendszer hely rovatok. A Vasárnapi Újság előfizetési ára negyedévre 2 ft., a „*Politikai Újdonságok*“-kal együtt 3 ft. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadványaitalban (Budapest IV., Egyetem-u. 4. sz.) Ugyaníll megrendelhető a „*Képes Néplap*“, legolcsóbb újság a magyar nép számára, egész évre csak 2 ft 40 kr, félévre 1 ft 20 kr.

— „*Gyurka és Sándor*“ a czime Herceg Ferenc új regényének, melyet az Uj Idők e heti számában kezdett meg. Gyurkovics-család leifjabb két eseményének vidám élményeit írja meg abban a szerző és már a bevezetés humora mutatja, hogy a férfinebeli Gyurkovicsok jó kedv, kalandvágy és érdekesség dolgában nem maradnak el a híres hétéleány mögött. Szikra, a Bevándorlók című regény szellemes szerzője ismét a magyar genry életéből ad egy megkötő rajzot, Bródy Sándor érzelmes novelláival köszönti az új évszázadot. Azonfelül számos érdekes társadalmi czikk és apróság van a díszes füzetben. Az illusztrációk sorában kiválnak Pataky László „Oszl szántás“ című rajza, Margitay Tihalmér két kedves genkepe, a kínai fővárost bemutató fényképfelvételek, a Park-klub képei és számos más kisebb rajz, mely a heti eseményeket tárgyalja. Az Uj Idők a művelt magyar család közlönye, programja három szöba foglalható össze: magyarosság, előkelőség, érdekesség. A ki az Uj Idők irányával és szellemével megismerkedni akar, annak a kiadóhivatal (Budapest, Andrásyút 10. sz.) kívánatára ingyen küld mutatványszámot. Előfizetési ára negyedévre 2 ft.

Különfélek.

(Egy népellenesség. Mindezek a hátrányok, a melyeket az oly sok családban divatozó, rendszeres bakbakké-évezet okoz, s az egészségre, különösen pedig és szív működésre károsan harnak. hírneves orvosok és egészségtanárok által ma már oly meggyőzőleg kimutattak, ahogy azt mindenki saját maga megfigyelheti és megálapíthatja. Ezek a hátrányok, a mint épen az utolsó években szerzett tapasztalatok tanítják, gyakran az idegrendszer teljes megrongálásáig, szívbenulásig (szóllhüdes) stb. fokozódnak, s azért méltán nevezhetjük a bakbakké a szó szoros értelmében „népellenesség“nek, hogy sok milliót visz ki évenként a külföldre. Az a háziaszony, a ki a mostani olesőbb ársak által elcsábítva még több bakbakkévet fogyaszt mint azelőtt, abban a jóhisznműségben, hogy egy jobb reggelit készíthet, kétszeresen csalódik. A bakbakké egymagában véve kétszáz évezet, a mely csak a diéta által vált szokásá. Adjuk valakinek bakbakké, a ki azt még soha sem itta, annak az bizonyára sokáig nem fog ízleni, a mint ezt a kis gyermekeknek eléggye gyakran észlelhetjük. Nem vol-

na-e már elérkezett ideje annak, hogy ezen a szokáson változtassunk? A mi oly oleső és kényelmesen megtehetünk. A családok székreivel megváltoztatták már e szokást a saját és övéik jóvoátért és háztartásukba bevezették a Kathreiner-féle maláta-kávét, a mely részint mint legjobb pótkávé szolgál a bakbakkéhoz, mert annak káros hatását enyhíti, részint pedig, egészségi szempontból, tisztán is élvezetiek. A mi tehát oly sok családban tartós eredményként eléretet miért ne történhetne az minden család javára? Sajnos, hogy ebben a tekintetben is a speculáns garázdálkodik kevésbé értékes utánaotokkal. Gyakran voltunk már abban a helyzetben, hogy erre óva inthetünk minden háziasszony a bevásárlásnál gondosan ügyel is arra, hogy osakis eredeti csomagokat vegyen, a melyek a Kathreiner nevet és Knüpp páter arcképét védjegyül viselik. Osakis az elővigyázat által lehetőnk biztosak valódi Kathreiner-féle maláta-kávét szerezhetni, a mely a bakbakké ízét és zamatait bírja, és ezáltal egyedül felel meg azon várakozásnak, a melyet egy hasznos és ízletes maláta-kávétől méltán megkövélhetjük.

Csarnok.

A gyilkos.

-- Olasz előbeszéd. --

Valamennyi asszony közül, a kik Marinafa falu kis tavában egy máreziusi hüvös reggelen a szennyes ruhát szappanozták, Antonia asszony volt a legszomorubb, a leglevertébb. Ő emelte leglassabban a csapódt, ő dörzsölte leglassabban a mosnivaló ruhát. Közbe-közbe hagyta a munkát, előrenyújtotta karjait, megrop-pantotta a derekát, majd arczát nedves szappanos kezébe temette. Mikor pedig újra hozzáfátott a ruhaszilykózáshoz, csak úgy csurogott szeméből a könny. Könyökével letörülte arczát s öblögette a szappanozott szennyes.

A többi mosóasszony szánakozva nézett rá s nagyhangon folytatott beszédükbe néha-néha suttogás is vegyült, miközben odapillantottak a szomorú asszonyra, ki fel se tekintve, csak mosott, egyre mosott. Valamennyinek a kisujjában volt Antonia asszony bujának az oka, de mind-egyik másképp beszélt el, hozzá is tévén el is vévén egy eszippentyűt valamennyien tudták, hogy az asszony egy mézárósegyének a felesége, volt s hogy a vámsoromból kivül laktak egy kis házikóban; az asszony anyja is velük lakott. Elég jó módban voltak, mert Antonia mindig asszony volt s az öreg asszony is élehetett régi időkben megtakarított vagyonkájából. Arra a szomorú estére is emlékezett mindenki, a melyben az öreg asszonyt meggyilkolták s a pénzés ládáját kirabolták. Az ezüstpénz, papírpénz és a sok-sok aranyékszer, sőt még kötelezővények is, eltűntek, a faluban rövid idő alatt — csak úgy magától elterjedt a hír, hogy a gyilkos nem más, mint Antonia férje, a meggyilkoltak veje, a ki mint Antonia maga is vallotta — már régóta kinozta az öreg asszonyt néhány száz forint miatt, a melylyel mézárszékét nyithasson. El is fogták a mézárósegyényt s törvényszék elé állították. De bár bebizonyosodott róla hogy ő követte el a gaztetet, mégis három négy pajtása úgy tanuskodott mellette, hogy nem itélték akasztófa-halálra, hanem csak husz évi fegyházra. Ez az ítélet azonban nem szakasztotta végét a faluban a sok beszédnek; még sokat lehetett hallani arról a véres bárdról, melyet ott találtak a meggyilkolt asszony mellett. A falu népe legszentebbül meg volt győződve, hogy a bíróság helytelen ítéletet hozott, mert ilyen tettért a büntetés csak bitófa lehet.

S még borzasztóbb dolgokat is sugdoztak itt is, ott is; a legszörnyűbb Antonia asszony félőke is elfutott. Azt rebesgették, hogy midőn az ítéletet kimondták, a férje minden szentekre meg esküdött, hogy az nap, a melyen kikerül a tömlőczből, agyonüti a feleségét, a ki oly súlyos tanuságot tett elene.

Antoniának közvetlenül a nagy szerencsétlenség után fia született. De a gyöngö, elgyötört, a sok fájdalomtól és sirástól megtört asszony szoptatni se tudta a csecsemőt, dajkát pedig nem fogadhatott, mert betevő faluja is alig volt. Hát a jó falusi asszonyok könyörgöltek meg rajta meg a kis poroniyon is; a kinek ép szópós gyereke volt, az vette magához egy két napra a piezikét, ugy hogy rövid idő alatt a kis apátlan árva egész körutat tett faluszerte. Így a gyerek szépecskén erősödött, gyarapodott, sőt meg is hizott. Alig épült fel Antonia, hozzáfátott a munkához s bár idővel kipirultak orozái, mégis csak úgy sugározott le az ábrázatjáról a bánat s gyöttrődés. A beszédes, vidor asszony szóltan, komor lett.

Husz évig börtönből! Husz év alatt — gondolta magába — meghalhat az az ember, vagy én is elpusztulhatok, hiszen már odavoltam egészen. De ez a kétség remény, ez a bizonytalanság nem esillapította le nyugtalanságát; borzadt a gondolatától is, hogy férje valaha visszatér. Hába vizsgálták a jószívű szomszédok hogy meg se él odáig az a gonosz, istentelen ember, vagy ha nem pusztul el a sötét tömlőczben, akkor majd megjavítja a sok szenvedés meg a lekifurdulás s „derék“ testestől-lekéstől becsületes emberként tér vissza! — mondogatták. De Antonia csak egyre rázta a fejét s egykedvűen mormogta:

-- Megjavul? Soha!

Igen, ha az Isten lejönne az égből s kivágná testéből azt az állati szívet s helyébe mást, emberit tenne.

Midőn így beszélt a rabról a hideg áttutotta tarjait... didergett.

De elvégre is husz esztendő sok esztendő, még több hónap, még több nap! S ez a sok idő a legkínzóbb fájdalom is megenyhíti. Később már néha úgy érezte Antonia, mintha az az egész rémes történet csak álom lett volna; kezdett bizni abban, hogy az a tömlőczajtó örökre bezárult a bános mögött, sőt már azzal is hittegette magát, hogy az a törvény, mely büntette, majd elejt is veheti a gaztetnek.

A törvény!

Milyen titokzatos, nagy hatalmat tulajdonított Antonia ennek az emberi forgangó intézménynek. Úgy vélte, hogy a törvény erejének s hatalmának nincs ember, a ki ellenállhat. Így aztán idővel a félelem, a rettegés végélen bizalom-má s hatálatlan hitté vál tozott; s bizalom-má a törvény mindenhatósága iránt hitte, hogy husz esztendő soha sem fog letelni.

Különös kabesolata a legkevésbé se összefüggő dolgoknak. Bizony nem gondolta volna a király ő felsége, midőn nagy pompa közöpette örök hűséget esküdött egy szép hercegekissasszonyok, hogy ez a ünnepies, megható és örvendetes eszelekedete anyai keserűséget okoz majd egy távol falácskában egy szegény, szerencsétlen asszonynak.

Mikor Antonia megtudta, hogy az urának is megkegyelmezték, nem szólt egy szót se, hanem kiült háza külsőbéré előre nyújtotta lábait, kezeit ölelen összekulcsolta, s úgy ült ott előremeredt tekintettel. Csak a kis fiu rezzengette fel egy pillanatra.

— Anyuka! Melegítsd meg a leveskét, éhes vagyok!

A jószág szomszédok Anjenia köré csoportosultak Némelyek a gyerek kezébe nyomtak valami éledelt, mások biztatgatták az asszonyt, a hogy tudták,

Minek busul e miatt! Hát azt hiszi, hogy az ember hazatér és egyszerűen megöli! Hál' Istennek! van még törvény, van még, aki törvényt lásson, vannak még zsandárok. Ha valami baj van, elfuthat a kisbíróért, vagy a bíró uramhoz.

— A bíró uramhoz? — mormogta Antonia süttét tekintettel, elhaló hangon.

— Vagy a kormányzóhoz, vagy a miniszterhez, vagy... vagy a közigazgató urhoz. Elmehetsz törvénytudó fiskálishoz is majd az megmondja mit szab ki a törvény. Egy jóképű asszonyka, a kinek a férje civíliszandár volt, megígérte, hogy elküldi az urát, az majd megfélemlíti a kiszakadult gazembert; egy másik bátorlelkű özvegyasszony felajánlta magát, hogy minden este ott alszik Antoniaéknál... Addig tanakodtak, addig beszéltek, meghánytak-vetettek mindent a szomszédok, míg végre felállott s kijelentette, hogy megfogadja a jó tanácsokat: először is elmegy egy törvénytudóhoz; de maradjanak csak együtt a szomszédok, míg visszatér.

(Folyt. köv.)

A zombori vonatok érkezése és indulása

Ervényes 1898. évi október hó 1-től.

Érkezés.	Indulás.
Szabadka felől:	Szabadkára
6 óra 45 percz reg.	6 óra 46 percz reg.
3 » 34 » délután	11 » 34 » délben
8 » 34 » este	8 » 35 » este
Gombos felől:	Gombosra:
6 óra 39 percz reg.	6 óra 55 percz reg.
11 » 47 » délben	3 » 41 » délután
8 » 25 » este	8 » 41 » este
Baja felől:	Bajára:
3 óra 23 percz d. u.	7 óra 05 percz reg.
6 » 25 » reg.	4 » 05 » délután
Ujvidék felől:	Ujvidékre:
6 óra 30 percz reg.	2 óra 55 percz hajn.
7 » 17 » este	3 » 51 » délután

Beküldve.*)

Nyilvános köszönet

Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak Neunkirchenben (Alsó-Ausztria), az antih. umati. kus és antiarthritikus (kőszény és csuk-ellenes) vértisztító tea feltalálójának.

Ha itt a nyilvánosság elé lépek, teszem azt először azért, hogy Wilhelm neunkircheneri gyógyszerész urnak kifejezem legmélyebb köszönetemet azon jó szolgálatokért, a melyeket az ő vértisztító teája kínzó oszlop bántalmában nálam eszközölt: másodsor azért, hogy másokat, akik szintén ezen gyötrelmes bajban szenvednek, a kínzó hatású tea-ta figyelmeztessék. Nem vagyok abban a helyzetben, hogy a gyöt. fájdalomakat, melyek 3 éven keresztül minden időközön alkalmával rajtam jelentkeztek, kellékeken cseszteltem, s a melyektől semmitől gyógyszer, sem a kényszerűk használata (Bees mellett) Badenben) meg nem szabadítottak. Almatlanul forgolódtam ágyamban egész éjszakákon át, utavagy elenyészett, szemem világa elhomályosodott s minden testi víüm szemlélatom megfoghatkozott. A most emittelt tea negyhetel használatá után azonban fájdalomaim végkép megszűntek, egész testi állapotom pedig most, libbenitől jobbra fordult. Meg vagyok győződve, hogy a ki hasonló betegségekben szenved, s bizalmát e tea-ban fekteti, annak feltalálóját Wilhelm Ferencz urat egygy fogja állítani mint én. — Kiváló sziszlettel

Butschein-Streifeld grófnő,
alszedesné.

Kapható minden gyógyszerüzében.

*) Kézen rovatért nem felel a szerk.

Felélés szerkesztő: **Dr. Alföldy Árpád**
ügyvéd.

Kiadótulajdonos: **Oláh K.**

MÓZES KÁROLY első magyar műlovardája ZOMBORBAN, a megyeháztéren.

Va vasárnap október hó 9-én:

két rendkívüli nagy előadás tartatik, az elsőnek kezdete d. u. 4 órakor, a második kezdete 8 órakor.

Mindenütt a legnagyobb bámulatot keltett!!

Vendégfellepte a világhírű mű-kerékpározó családnak

THE HYCK.

HYCK EGON,

a világ legkisebb és legfiatalabb kerékpározója, 1 1/2 éves.

Hyck Erzsébet

k. a. a jelenkor legügyesebb mű-kerékpározója.

Tisztelettel

Mózes Károly,

igazgató.

Alapítotott 1863. — Alapítotott 1863. —

Világhírű
szakkészletű és kiuntetett
TRIMMEL J. N.
kézilharmonikus
Bécs en. VII.8. Kacs ts rasse 47.
Nagy kaktár mindenmü hangszerekben,
legednek, orenak truvolyak, oestimák,
szahharmonikák, stb. stb.
Swiez szeljárásnyvek maganjátsza,
Félmulhatatlan hanggal.
Zenelő-akci mók, útegek stb.
Mintakönyvek ingyen és bérmenve.

CSALÁDI KÉPEKET

lenni, aok máris arról miatt csak jobb módú családoknak volt lehetséges.

Hála az új találmánynak a világhírű

„KOSMOS“-arckép-műintézetnek

Wien VI. Mariahilferstrasse 116,

csakis kifogástalan jó sikerült arcképek, művészies kivitelben, a banulatok olcsó aradt **csak 7 frt 50 krért**

életnagyságu arckép

(mellkép)

életnás barokramavval együtt, melynek tulajdonképeni értéke 30 frt, szállít.

Aki tehát saját, vagy neje, gyermekét, szülőit, testvéreit vagy más még elhaltalozott személyek arcképeit is rendelni óhajtat, csakis az arcképet, akarmily alkalban küldjen be.

A csomagolási láda beszerzési árban számítatik. Megrendelések a fénykép hozzácsatolásával postai előleg (utánvét) vagy az összeg előleges beküldése mellett elfogadotnak.

Kütnő művészies kivitelért és életű hasonlatosságért kezeskedtetik.

Száz meg száz elismerő levél kívánatra rendelkezésre állanak és portomentesen be is küldetnek.

Kunst-Porträt-Anstalt

Kosmos

Wien, VI. Mariahilferstrasse 116.

Uj NŐI CONFECTIO-ÜZLET a Trefort-utczában, Dr. Fal-
czone Nándor úr házában, özv. Jubáné úrnő helyisége mellett.

Üzletmegnyitás.

A nagyérdemü hölgyközönségnek szives tudomására hozom, hogy itt helyben, a Trefort-utczában Dr. Falczone Nándor úr házában, özv. Jubáné úrnő helyisége mellett

NŐI CONFECTIO

üzletet nyitottam.

Különös figyelmébe ajánlom a nagyérdemü hölgyközönségnek őszi és téli Jaquettáimat, a legújabb franczia és angol szabásban, továbbá mindennemü és kivitelü gallérok, burkony, (Radmantl) esőköpeny gyermekek számára is. Főtörekvésem, hogy a nagyérdemü hölgyközönség szives bizalmát kiérdemeljem, mit szerény haszon mellett igyekszem kivívni magamnak.

Továbbá bátor vagyok megjegyezni, hogy mindennemü átalakításokat, prémezéseket elvállalok, melyek saját felügyeletem alatt eszközöltetnek.

Szives pártfogásért esedez

kiváló tisztelettel

Schäffer M. S.

Uj NŐI CONFECTIO ÜZLET a Trefort-utczában, Dr. Fal-
czone Nándor úr házában, özv. Jubáné úrnő helyisége mellett.

Uj női confectio-üzlet a Trefort-utczában, Dr. Falczone
Nándor úr házában, özv. Jubáné úrnő helyisége mellett.

Uj női confectio üzlet a Trefort-utczában, Dr. Falczone
Nándor úr házában, özv. Jubáné úrnő helyisége mellett.

3 tuczat 5 forintért

valódi francia

vagy

Halhélyagot

a legfinomabb minőségben szállít a Nagyban gummaru raktar, IX. ker. Üllői-ut 21 szám. Szétküldés titoktartás mellett utánvéttel, nem tetsző arukért a pénz visszaadatik.

Ujfajta főzőedény.

Többszöresen kitüntetve.

— Minden államban szabadalmazva.

Rövidített főzési idő.

— A főzött jóminősége.

Szabadalom-tulajdonos:

Brüder Wohl, Wien VI.

Mittelgasse 22.

Bevezelve a cs. és k. udvari konyhában, a cs. és k. hadseregnél, intézeteknél, szállodákban és magánosoknál, stb. Minden konyhaedény- és vaskereskedésben kapható.

Prospectusok ingyen és bérmentve.

SPECIALISTA SÉRVKÖTŐKben.

A Keleti-féle csász. és kir. szab. sérvkötő orvosi tekintélyek véleményeszerint a legtekintélyesebben nem csak, nem gyakorol kellemetlen nyomást és eltávolítja az érszerkezetével tova az eddigi sérvkötő hiányát.

A Keleti-féle gummi sérvkötő idomítható pellottával, szarvas bőrvédővel és biztonsági övvel. Cs. és kir. osztrák-magyar és belga kir. szabadalom.

KITÜNTETVE BRÜSSELBEN anyuereimmel és díszokmáryal.

ÁRAK: egyoldalu 6 frt. kétoldalu 12 frt.

Gyáramban készülnek ezenkívül: málábak, műkezek, járó- és nyugtógépek egyenestartók Hessing-féle rendszer, orothopádiai fűzők, haskötők, góresérharisnyák és mindenféle gummiaruk urak és hölgyek részére.

Megrendeléseket pontosan és díszkötésben eszközzel:

KELETI J.

csász. és kir. orvos sebészeti mű- és kftiszer gyáros BUDAPESTEN, — Alapítatott 1878. —

IV. Koronaherezeg-utca 17. Sebészeti műszergyár gázator erővel:

IV. Rostély-utca 15.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Nem megfelelő kötészeket készséggel visszaváltatunk.

Ezen hirdetés tulajdonosának vételnél 10% engedélyeztetik.

Ezen hirdetés tulajdonosának vételnél 10% engedélyeztetik.

Legnagyobb nyeresemény

legszerencésebb esetben

1.000,000 korona.

A harmadik nagy magy. kir. osztálysorsjáték nem-sokára ismét kezdődik és

Az összes 50,000nyeresemény

JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyeresemény legszerencésebb esetben

1.000,000 korona.

A nyeresemények részletes beosztása a következő:

Korona	
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 >>>	200000
2 >>>	100000
1 >>>	90000
1 >>>	80000
1 >>>	70000
2 >>>	60000
1 >>>	40000
5 >>>	30000
1 >>>	25000
7 >>>	20000
3 >>>	15000
31 >>>	10000
67 >>>	5000
3 >>>	3000
432 >>>	2000
763 >>>	1000
1238 >>>	500
90 >>>	300
31700 >>>	200
15650 á 170, 130, 100, 80, 40	

50,000 nyer. és jut. 13.160,000

összegeben melyek hat húzásban sorsoltatnak ki.

1.000,000 újból **50,000**

sorsjegyre nyeresemény

jut, vagyis az oldalt levő nyereseményjegyzék szerint az összes sorsjegyek fele feltétlenül nyerni fog.

A nyeresési esélyek tehát, mint már általánosan ismeretes, óriásiak.

Összesen tíz-három millió 160,000 koronát sorsolnak ki biztosan. A legnagyobb nyeresemény legszerencésebb esetben

egy millió korona.

Száves megelőbbi megrendeléseknél eredeti sorsjegyeket a tervszerű eredeti árban és pedig:

egy egész 1-ső oszt. eredeti sorsjegyet 6.— frt

fél " " " " " 3.—

" negyed " " " " " 1.50

" nyolczad " " " " " —.75

küldünk szét utánvételt, vagy a pénz előleges beküldése ellenében.

A húzások után megküldük tisztelt verőinknek a hivatalos húzási jegyzéket, hivatalos tervezetek pedig általában állanak rendelkezésre. A húzások a magy. kir. kormány ellenőrzése mellett nyilvánosan történnek és azoknál mindenki megjelenehetik.

Kérjük a rendelvényeket megelőző legkésőbb azonban

f. é. október hó 15-ig

hozzánk beküldeni.

Török A. és T^{SA}

a m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusítói

Budapest V., Váci-körút 4/a.

Rendelőlevél levágandó Török A. és Társa uraknak Budapest.

Kérek részemre.....l. osztályu magy. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összegét.....frt { utánvételezni kérem } A nem tetsző törlendő. { postautavánnyal küldöm. }

Pontos ezim.

KLYTHIA A BŐR ÁPOLÁSÁRA

RIZSPOR.

Az arcbőr szépítése és finomítása.

Legelegánsabb toillete-, bál- és szalon-puder fehér, rózsaszín vagy sárga.

Vegyileg megvizsgálva és ajánlva dr. Pohl J. J. cs. kir. tanár által Bécsben.

Elismert levelek a legjobb korokból minden dobozhoz mellékelve.

TAUSSIG GOTTLIEB

cs. és kir. undvari toillete, szappan és illatszergyár.

Bécs I., Wollzeile 3 sz.

Kapható: a legtöbb illatszert- drogun-és gyógyszerárakban valamint Zomborban: Engel Mór, Weidinger A. és S. és Teltseh Gáspár keresk. czégnél.

